

Minder kopzorgen

Social designer ontlast regionale
jeugdzorg

Door Redactie WvF

18-06-2026

(Social) impact Profiel

ALKMAAR – Voor ontwerper Ro Smit gaan ethiek en esthetiek gelijk op. Hoe een product tot stand komt vindt hij even belangrijk als hoe het oogt. Respect voor grondstoffen hoort daarbij, evenals ‘de kracht van mensen om optimaal met elkaar samen te werken’. De inzet van jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt is daarbij een belangrijke troef. In De Maekplaats – winkel en werkplaats in de Alkmaarse binnenstad – gebeurt het allemaal.

De Maekplaats heeft een bescheiden etalage die regelmatig varieert. Binnen staat een exclusief assortiment uitgesteld: handgemaakte interieurproducten, keramiek, servies en textiel. Daarachter de werkplaats met enkele tafels en naaimachines voor de vervaardiging van leren tassen. Een zelf gemaakt weefgetrouw voor de garens trekt de aandacht. Achterin bevindt zich de ontwerpstudio met natuurlijk licht via een dakraam.

Hoe zit de samenwerking met Kopzorg in elkaar?

Smit: ‘Kopzorg is een zorginstelling gespecialiseerd in praktische, persoonlijke begeleiding voor onder anderen jong volwassenen binnen het autistisch spectrum. Net als De Maekplaats heeft Kopzorg als doelstelling om te werken vanuit de persoon zelf. Waar zitten de kwaliteiten en hoe kunnen we die verder ontwikkelen al naar gelang de behoeften? Dat zijn vragen waar beide partijen in gezamenlijk overleg op inspelen.’

Kun je dit illustreren aan de hand van een project?

‘De “Alkmaekers” is een project dat is ingebed in de ambachtelijke geschiedenis van Alkmaar – in samenwerking met de jong volwassenen, stadsarcheologen en het Stedelijk Museum. Het project brengt heden en verleden op diverse manieren samen en is nauw verbonden met onze handgemaakte producten. Een *podwalk* met verhalen van archeologen en inwoners voert, compleet met een wandelkaart, langs oude ambachtelijke Alkmaarse locaties.’

Wat belooft de toekomst met Kopzorg?

‘De co-creatie met Kopzorg heeft meerwaarde, we kunnen nog jaren vooruit. Het is een kwestie van maatwerk. Kopzorg is verantwoordelijk voor de geestelijke zorg, ik bied de dagbesteding voor zeven jong volwassenen en ontvang daarvoor een WMO-vergoeding. We betrekken de jongeren ook bij onderzoek naar materialen en kleuren. We gaan regelmatig samen op pad. Zo halen we de pigmenten uit een oude kloostertuin verderop in de binnenstad.’

<https://rosmit.nl/>

Ethisch en esthetisch ontwerpen volgens Ro Smit

Op de middelbare school in het kunstenaarsdorp Bergen (N-H) sloeg de vonk over. Smit wilde eigenlijk architect worden, maar werd uiteindelijk ontwerper. Een item in het NOS Journaal over de Design Academy in Eindhoven bracht hem destijds op dit spoor. Hij bouwde een portfolio op en werd als 17-jarige in Eindhoven toegelaten. Daar zocht hij naar een wederzijdse beïnvloeding van grondstoffen en mensen. Hij studeerde cum laude af als *social designer*.

Dertiger Roland Pieter Smit is geworteld in een traditie van Alkmaars vakmanschap. Hij komt uit een familie van ambachtslieden en makers. *Nomen est omen*. Zijn overgrootouders dreven – jawel – een smederij nabij de stad. Zijn grootouders runden een werkplaats voor schilders in het centrum. Zijn vader was actief als grafisch ontwerper. Het kan nauwelijks toeval zijn dat de studio van Smit zelf – winkel en atelier – De Maekplaats heet.

Zijn creatieve ambities reikten verder dan Alkmaar en omstreken. Hij haalde zijn artistieke inspiratie in de loop der jaren uit vele windstreken. Buitenlandse klanten, opdrachtgevers en beurzen lokten hem naar landen in Europa (onder meer Italië, Spanje) en daarbuiten (onder andere Jordanië, Nepal). Met als resultaat zijn exclusieve ‘tafelwaeren’, ‘wolwaeren’, ‘houtwaeren’ en ‘social textiles’ – alles handgemaakt. Ze getuigen van een eigen signatuur.

In zijn praktijk komen een aantal aspecten samen. Afgezien van de connectie met de ambachtelijke geschiedenis van Alkmaar en de internationale dimensie is er het engagement met duurzaamheid en jongeren. Smit ging eertijds een half jaar intern bij een instelling voor mensen met een beperking en zocht omzichtig naar manieren om hun verschillende talenten te benutten. Achter zijn assortiment gaat een onvermoede geschiedenis schuil.

In het magazine van Wereld van Filantropie, dat verschijnt op 7 december aanstaande, volgt een uitgebreide reportage over de praktijk van social designer Ro Smit.

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in